

2004 YILI BULUNTULARI

Yuvarlak heykel

2004 yılında Saray Yapı Grubu Anıtsal Girişi'nde iki adet yuvarlak heykel parçası bulunmuştur. Bu tasvirler Kerkenes'teki artistik geleneğin ilk kanıtıdır. Ayrıca Kapadokya Kapısı'nda bulunmuş olan stel altlığıyla beraber restore edilmiştir.

İnsan Formunda Heykel Figürü

K04. 182, ID no. 04TR16U02stn01, (Şek. 37 ve 38)

Yüksekliği 1 metrenin biraz üzerinde ünük giyimli figür oldukça iyi taneli, yumuşak kumtaşından oyulmuş olup eksik parçalar nedeniyle tamamen restore edilmemiştir.

Şekil 37. Heykelin üst kısmının önden görünüşü ve alt kısmı etekli ve düz kemerlidir. Ayak yoktur. Gövde eteğin üzerine birleşmektedir. (04dpcs22comb)

Heykel daha önce eski çağlarda da büyük bir olasılıkla bulunmuş ve Bizans çukuru içine atıldığı zaman parçalanmıştır. Çukur tamamen kazılmadığından heykelin diğer parçalarının da bulunacağı beklenmektedir.

Ayakta duran figür sağ elinde, sağ omzunun biraz üzerinde kıvrılan bitmemiş çubuk benzeri bir nesne tutmaktadır. Sakalsız bu figürün cinsiyeti ve bir tanrı ya da tanrıçayı betimleyip betimlemediği açık değildir. Omuzlarına dek uzun olan saçları başının üzerinden arkaya doğru uzanırken nervürlü bir desene sahip olup omuzları üzerinde kıvrılmaktadır. Yüzü parçalanmıştır, yalnızca derin olmayan baklava şeklindeki sağ gözü korunmuştur. Ağız küçük ve hafif bir gülümsemeyi göstermektedir ve dudaklar kapalıdır. Çene yuvarlak ve fazla derin değildir. Elbiseleri düz bir kemer altında nervürlü bir etekten oluşmaktadır. Alt kısmında kare bir kavila deliği vardır ve başka bir delik de eteğin yanlarını köşegen olarak kesmektedir. Heykelin aşağı kısımları kısa gibidir ve üst kısımla karşılaştırıldığında daha basit oyulmuş gibi gözükmektedir.

Şekil 38. Hafifçe eğilmiş başı ve saç stilini gösteren heykel. 2005 yılında bulunacak olası ilave parçaların restorasyonu ile birleşmeyi beklemektedir. (04dpcs2225)

Gerçek boyutlu aslan ya da sfenks parçası.

K04. 183, ID no. 04TR16U00stn01, (Şek. 39)

Yüzeyde yontulmuş tarafı yüzüstü şekilde bulunmuştur. Oyulmuş-kabartma, zigzag desenli kumtaşının üzerindeki çizgiler zigzagların kırılma noktalarından geçmektedir. Kulak gibi görünen bir kısmı korunmuştur. Yelelerin oymacılığı heykelin elbisesindeki nervürlerle benzerdir.

Şekil 39. Gerçek boyutlu aslan ya da sfenks parçası (04dpcs2308).

Kapadokya Kapısı'ndan stel

ID no. 03TR13U08stn01, (Şek. 40)

Beyaz tüften yapılmış olup oldukça parçalanmıştır. Günümüze kadar korunmuş yüksekliği 0.5 m, genişliği 0.56m, merkezdeki girintili panel aşağı yukarı kare biçimlidir. Dairesel kafanın-ki girintili "vücut"la aynı düzlemedir, yalnızca köşeleri korunmuştur ama restorasyon sırasında yontunun ilk yerinden oynatılması sırasında keşfedilen ufak taş parçaları her iki omuzda bulunan küçük üç-çeyrek başlığın parçaları ile birlikte düşünüldüğünde olasılıkla kıvrıcık saçları betimlemektedir. Arkası kıyafetsizdir. Altlık 1.80x0.75x0.46m boyutlarında olup stelin oturması için hafif girintilidir.

Şekil 40. Kapadokya Kapısı'ndan Sembolik olarak bir tanrıyı betimleyen stel, tüften yapılmış, 2004 yılında parçaları yeniden biraraya getirilirken. Sağ üstte; omuzların üzerinde başlıkların yuvarlatılmış kenarı vardır. (04dpcs1607)

Kabartma Yontular ve Yazıtlar

Yazıtlı Kumtaşı Anıt

2004 yılında Anıtsal Giriş'e ait girintili paneller içeren küçük-kabartma parçalar ve yazıtlı kumtaşı anıtın parçalarının devamı ele geçmiştir. Buna ek olarak iki büyük parçanın arasına önemli yeni bir parça, ID no. 03TR11U08stn02 ve diğer bir parça, ID no. 03TR11U08stn24 (Şek. 41) eklenmiştir. Eski Frig yazıtının yeni bir parçası, ID no. 04TR16U08stn01, 2003 yılında bulunmuş koyu kahverengi bir parçayla, ID no. 03TR11U03stn05, (Şek. 42) birleşmektedir.

Ele geçen diğer kanıtlar daha geç dönemdeki Bizans talanı sonucunda anıtın parçalarının oldukça geniş bir alana dağıldığını ve bazı parçaların ateşin ısısı nedeni ile tamamen yok olduğunu göstermektedir. Anıt orijinal hali ile monolitik bir bloktu ve planı kare ya da dikdörtgen şeklinde olup en az iki tarafında girintili yüzeyler bulunmaktaydı. Büyük olasılıkla bütün kabartma heykel ve yazıt parçaları bu abideden gelmişlerdir. Yanlarda ve aynı zaman da hem üst hem de altta dikey olarak uzanan yüzeyleri çevreleyen bordür üzerinde yazıt bulunmuştur. Burada birden çok yazıt bulunmaktadır ve en azından iki değişik el tarafından yazıldıkları görülmüştür. Yeni ek parçalar, yazıtın çerçevesinin tamamını kapsamasına gerek olmadığını ispatlamıştır. Bazı yazıtlar tam olarak kesilmeden önce hafifçe işaretlenmişlerdir, ve sadece harf aralarının değil aynı zamanda kelimelerin de değiştirilmiş olması mümkündür. Bu başlangıç safhasında ancak bir yazıtın Tata'ya ithaf edilmiş olduğu söylenebilir (Şekil 41).

Küçük ölçekli kabartma parçalar arasında aynı kumtaşına ait olduğu düşünülen bir parça bir çift kuş ayağını betimlemektedir (Şek. 43). Diğer parçalar ise 2003 yılında bulunmuş rozete ait gibi görünen kanatlardır (Şek. 44).

Şekil 41. Solda eklenmiş yeni parça, ve yeni parça ile düşey element ve sağda üst kısmı. (04dpcs1511)

Şekil 42. Eski Frig yazıtının yeni parçası, sol üst köşede koyu kahverengi, 2003 yılında bulunmuş parçalara eklenmiştir. (04dpcs1320) 04TR16U08stn01 03TR11U03stn05 ile birleşmektedir.

Şekil 43. yuvarlağın içinde küçük ölçekli kabartma. Parça görünüşe göre olasılıkla bir yılını kavrayan bir kuşun ayaklarını betimlemektedir, ve Kerkenes'te görülen bu tür bir yontu türünün ilk kanıtıdır. (04dpcs1309)

Şekil 44. Son derece kayda değer yeni yontu kabartma parçası büyük olasılıkla 2003 yılında bulunmuş olan rozete ait kanat parçasıdır (04dpcs1209)

Taşçı İşaretleri ve Grafiti

Kumtaşının üzerinde 3 adet taşçı işareti ve bir adet iki işareten oluşan tüm işaret henüz tanımlanabilmiştir.

Seramik parçaları üzerinde Eski Frigçe çeşitli işaretler ve iki grafiti vardır. Bu keşifle Eski Frig dilinin sadece kabartmalı anıtlarla kısıtlı olmadığı Kerkenes sakinlerince de yazılabildiği kanıtlanmaktadır. Bu işaretlerin sayısının artması alfabetik yazımın kullanıldığının göstergesidir.

Grafito'lu kase

K04.179, ID no. 04TR11U22pot01, (Şek. 45)

Bu kase dip kısmında grafitoya sahiptir.

Şekil 45. Kase ile dip kısmındaki grafiti. (04dpcs2112 ve 04dpcs2111)

Metal Buluntular

Gümüş aplik varak

K04. 175, ID no. 04TR16U15met01, (Şek 1 ve 46)

Anıtsal Giriş'te döşeme taşlarının arasında üzerine kabartma yapılmış üç-çeyrek disk şeklinde gümüş varak aplik bulunmuştur. Merkezde sekiz taçyaprağı ve onunda merkezinde çıkıntı kabartma vardır. Tek dairelerin içindeki küçük çıkıntı sırasını iki konsantrik daire içinde daha büyük çıkıntı sırası izlemektedir ve bunlar boncuk diziliminden oluşan aynı motifli bir bantla ayrılmaktadır. Tek daireler içindeki büyük çıkıntıları ikinci boncuk hattı izlemektedir. Kısaltılmış üst kısmında kopça biçimli parça bir çift başlığa benzemektedir. Muhtemelen malzemenin üzerine tutturmak için tüm dış kenarlarına küçük tutma delikleri açılmıştır.

Şekil 46. Gümüş varak. (04dpcs1024)

Demir elbise iğnesi

K04. 173, ID no. 04TR14U16met02 (Şek. 47)

Her iki çatal kısmı da kırık demir elbise iğnesidir.

Şekil 47. Her iki çatal kısmı da kırık demir elbise iğnesidir. (04dpcs2005)

Bizans Sikkesi

K04.170, ID no. 04TR16U05met01, (Şek. 48)

Bizans sikkesi bronz Justinyen follisi olarak tanımlanmıştır. yılı 34'e MS 560/1'e denktir, Antakya'da (Theupolis) Officiana 3'de (işliğinde) basılmıştır. 34 mm çapındadır, 18.3 gram ağırlığındadır. Anıtsal Giriş'teki soygun çukurunda bulunmuştur.

Şekil 48. Bronz Justinyen Follisi.
(04dpcs0617 ve 04dpcs0618)

YAYINLAR VE KONFERANSLAR

Geniş çaplı Uzaktan Algılama yüzey araştırmalarını ve 1996 ve 1998 yılları deneme açmaları sonuçlarını içeren ilk Kerkenes monografında önemli bir gelişme kaydedilmiştir. Bu arada yıllık Kerkenes Haberler ve Yıllık Sempozyum raporlarına ek olarak 1996 yılında kazılmış fildişi parçaya ait bir çalışma (Dusinberre, E. R. M. 2003, "An Excavated Ivory from Kerkenes Dağ; Turkey: Transcultural Fluidities, Significations of Collective Identity ve the Problem of Median Art", *Ars Orientalis* 32, 17-54), ve sadece 2003 yılında kazılmış olan megaron ve ilişkili yapılara ait önemli bir rapor da (Summers, G. D., Summers, F. ve Branting, S., 2004, "Megarons ve Associated Structures at Kerkenes Dağ: an Interim Report", *Anatolia Antiqua* 12: 7-41) yayınlanmıştır.

Elektronik yayın Kerkenes Web sayfası aracılığıyla olup düzenli olarak güncellenmekte ve yıllık raporları da içermektedir.

<http://www.kerkenes.metu.edu.tr>

Geoffrey Summers Mart ayında Tokyo Orta Doğu Kültür Merkezi'nde düzenlenen uluslararası bir konferansda iki sunuş yapmıştır. Haziran ayında yazarlar Berlin, Tübingen, Marburg, Frankfurt ve Muenster üniversitelerinde konferans ve seminerler vermişlerdir. Ağustos'ta ekip üyelerinden bazıları Kerkenes hakkında iki sunumun yapıldığı Eskişehir'de gerçekleştirilen Altıncı Anadolu Demir Çağları Sempozyumuna katılmışlardır. Geoffrey Summers 1 Kasım'da Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü ve Anglo-Turkish Society'nin birlikte gerçekleştirdiği toplantıda ve New York ile Buffalo'da konferanslar vermiştir.

SONUÇLAR

Kerkenes'te Saray Yapı Grubu Anıtsal Girişi'ndeki dekoratif süslemeler ve mimari tasarım Kerkenes'in Anadolu Platosunun batı bölümünden etkilendiğini göstermektedir. Frig kültürel etkileri kuşkusuz görülmekte hatta kenetlerin kullanımı daha da batıdan gelen bir etkiyi işaret edebilmektedir. Gordion'daki Tahrip Seviyesinin son zamanlarda MÖ 700'den MÖ 800'e (De Vries et al. 2003), yeniden tarihlenmesinin sebeplerinden birisinin Frig başkentindeki altıncı yüzyıla ait mimarinin yeterli olmadığından kaynaklandığına değinmek gerekir. Daha batıda, Frig dağlarında Frig mimarisi hemen hemen tamamen kayalara oyulmuş abidelerle temsil edilmektedir. Dikkate değer büyüklükte herhangi bir temelde kazılmamıştır (örneğin, Midas Şehri). Doğrudan paralellerin yokluğu Kerkenes'in ünik oluşundan çok, 6. yy kazılarının yokluğuna bağlanabilir. Kerkenes'teki anıtsal yapılarda taşların geniş kullanımı bu dönemde Frig dağlık bölgesinde ya da Gordion'da görülmeyen bir önemli bir faktördür.

Kerkenes'teki kültür geleneklerinin karmaşıklığı yavaş yavaş ortaya çıkmaktadır ve birçok çarpıcı ve umulmayan bileşeni kapsamı içine aldığı da görülmektedir. Şehrin uzun bir zaman dilimi içersinde varlığını koruduğuna dair hala bir delil bulunmamakta ve kuruluş tarihi üzerinede yedinci yüzyılın ortası ve hatta son 25 yılından daha erken bir dönem önerisinde bulunmak mümkün görünmemektedir. Şehrin bazı özellikleri, buna 7 km'lik taşan surları da dahil olmak üzere, belki'de tamamen Hitit dünyası ile bağlantılı Orta Anadolu geleneklerini yansıtmaktadır. Kerkenes'in başlangıçtan beri olmasa da yıkımından evvel büyük ölçüde "Friglileştirildiği" mimarisinden ve hem abidevi yazıtlarında ve hem de çömleklere atılan güncel çiziklerde Eski Frigcenin kullanılmasından ve ikonografisindeki elemanlardan anlaşılmaktadır. Şehir yakılmış ve surları yıkılmıştır. Bu tümünden yıkım Herodot'un muğlak anlatımında da değinildiği üzere tamamen Croesus'un yaptıklarıyla bağdaşmakta ve geleneksel olarak MÖ 547 yılına tarihlendirilmektedir. Kerkenes' deki kazılarda çıkarılan nesneler ve çanak çömlek, inşaatta kullanılan ahşap kenetlerle birlikte kolayca altıncı yüzyılın ilk yarısına ve bazıları da biraz daha erken bir döneme tarihlenebilir. Eğer Herodot'un söylediklerinde doğruluk payı varsa, ki söyledikleri ne kadar muğlak olursa olsun bir dereceye kadar inanılabilirliği şüphe götürmez, Kerkenes Pteria'dı ve bir şekilde Medlere bağlıydı. Kerkenes'te Med kültürüne ait çok az kanıt olmasına ve Medlerin varlığının son derece önemsiz olmasına rağmen , tarihi problemler ve ilişkiler göz ardı edilemez. Bunları aydınlığa kavuşturmaya çalışmak doğal olarak bizim görevimizdir.

Şekil 49. Uzak mesafe, Medlerle Lidyalıların savaştığı, karla kaplı Erciyes Dağı'nın hükümündeydi. (04dpjv0808)

GELECEKLE İLGİLİ DÜŞÜNCELER

Geleceğe bakıldığında, 2005 yılında, Anıtsal Giriş'teki kazılarının tamamlanmasına ve en küçük korunmuş kabartma ve yazıt parçalarının açığa çıkartılmasına yoğunlaşılacaktır. İkinci monografin Saray Yapı Grubundaki kazılarla yontulara ve yazıtlara ayrılması planlanmıştır. Kapadokya Kapısı'ndaki çalışmalar kapı iç odasının granit duvarlarının oldukça kötü durumda olması nedeniyle durmuştur. İleride yapılacak temizlik çalışmaları güvenlik ve korunma nedenleriyle yalnızca büyük bir konservasyon ve restorasyon programı ile elele yürütülebilir. Böyle bir program mümkün olsa bile hem çok pahalı olacak hem de mimari restorasyonda deneyimli bir ekip ile granit ile çalışan usta taşçılara gereksinim duyulacaktır.

İkinci bir başlangıç Chicago Üniversitesi Doğu Araştırmaları Enstitüsüne atanan Doç. Dr. Scott Branting'in 2006 ve ilerleyen yıllarda daha büyük ölçekli çalışmalara bütçe için başvurarak Kerkenes'teki ulaştırma ve şehir yapıları çalışmalarına devam edecek olmasıdır.

REFERANSLAR

Berndt-Ersöz, S.

2003 *Phrygian Rock-Cut Shrines and Other Religious Monuments: A study of structure, function and cult practice*, Department of Classical Archaeology and Ancient History, Stockholm University, Stockholm.

DeVries, K., Kuniholm, P. I., Sams, G. K. ve Voigt, M. M.

2003 "New Dates for Iron Age Gordion", *Antiquity* 77 no. 296:

<http://antiquity.ac.uk/ProjGall/devries/devries.html>

Dusinberre, E. R. M.

2002 "An Excavated Ivory from Kerkenes Dağ; Turkey: Transcultural Fluidities, Significations of Collective Identity and the Problem of Median Art", *Ars Orientalis* 32, 17-54.

Kohler, E. L.

1995 *The Gordion Excavations (1950-1973) Final Reports, Vol. II, Part I: The Lesser Phrygian Tumuli: The Inhumations*, University Museum, Philadelphia.

Koşay, H. Z.

1941 *Pazarlı Hafriyatı Raporu : Les Fouilles de Pazarlı*, (Türk Tarih Kurumu Yayınlarından V. 4), Ankara.

Sivas, T. T.

1999 *Eskişehir - Afyonkarahisar - Kütahya İl Sınırları İçindeki Frig Kaya Anıtları*, T.C. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

Stronach, D. ve G. D. Summers.

2003 "The Ashlar Building at Kerkenes Dağ: An Interim Report", *Anatolia Antiqua* 11, 111-129.

Summers, G., F. Summers ve D. Stronach

2004 "Kerkenes Dağı Projesi 2004", 25. *Kazı Sonuçları Toplantısı, 26-31 Mayıs 2003, Ankara*, 1, 183-194.

Summers, G. D., F. Summers ve S. Branting

2004 "Megarons and Associated Structures at Kerkenes Dağ: an Interim Report", *Anatolia Antiqua* 12: 7-41.

KERKENES DAĞ PROJE YAYINLARI – YILLARA GÖRE

Kerkenes Dağ Ana Sayfası: <http://www.kerkenes.metu.edu.tr>

Bu sayfa, uluslararası düzeydeki bir arkeoloji projesinin elektronik yayın denemesi olarak sunulmaktadır.

- 2004 Summers, G., Summers, F. ve Stronach, D.
Kerkenes Dağı Projesi 2002, 25. Kazı Sonuçları Toplantısı 1.Cilt, 26-31 Mayıs 2003, Ankara, 183-194.
- 2004 Summers, G., Summers, F. ve Branting, S.
Megarons and Associated Structures at Kerkenes Dağ: an Interim Report, *Anatolia Antiqua* 12, 7-41.
- 2004 Summers, G.D. ve Summers, F.
Demir Çağı Kenti'nin sırları, *ODTÜLÜ Sayı* 32, 16-17.
- 2003 Stronach, D. ve Summers, G. D.
“The Ashlar Building at Kerkenes Dağ: An Interim Report”, *Anatolica Antiqua* 11, 111-129.
- 2003 Summers, F., Atalan, N., Aydın, N., Basagaç, Ö., Uçar, G.
“Documentation of Archeological Ruins and Standing Monuments Using Photo-Rectification and 3D Modeling”, in Altan, M. O. (ed) *Proceedings of the XIXth International Symposium CIPA 2003, New Perspectives To Save Cultural Heritage, Antalya, Turkey, 30 September – 04 October, 2003*, CIPA, Turkey, 660-668.
- 2003 Summers, G., Summers, F. ve Stronach, D.
“The Kerkenes Project 2003”, *Anatolian Archaeology* 9, 22-24 .
- 2003 Summers, G. D., Summers, F. ve Stronach, D.
“Kerkenes Dağı Projesi 2001”, 24. Kazı Sonuçları Toplantısı 1.Cilt, 27 -31 Mayıs 2002, Ankara, 449-460.
- 2003 Summers, G., Summers, F., Stronach, D. ve Branting, S.
Kerkenes News 6, 2003 – *Kerkenes Haberler* 6, 2003, METU Press, Ankara.
- 2002 Aydın, N., Toprak, V. ve Baturayoğlu, N.
“The Geophysical Survey of an Iron Age City in Central Anatolia: Kerkenes Dağ”, in J. Albertz (ed.) *Proceedings of the XVIII. International Symposium CIPA 2001 Surveying and Documentation of Historic Buildings – Monuments – Sites Traditional and Modern Methods, Potsdam (Germany), September 18-21, 2001*, CIPA, Germany, 516-523.
- 2002 Baturayoğlu, N.
“The Survey and Documentation of the City Walls and Cappadocia Gate of the Iron Age Settlement on Kerkenes Dağ in Central Anatolia”, in J. Albertz (ed.) *Proceedings of the XVIII. International Symposium CIPA 2001 Surveying and Documentation of Historic Buildings – Monuments – Sites Traditional and Modern Methods, Potsdam (Germany), September 18-21, 2001*, CIPA, Germany, 100-107.
- 2002 Baturayoğlu, N., Summers, G. D., Summers, F. ve Aydın, N.
“The Survey and Documentation of an Iron Age City in Central Anatolia: Kerkenes Dağ”, in J. Albertz (ed.) *Proceedings of the XVIII. International Symposium CIPA 2001 Surveying and Documentation of Historic Buildings – Monuments – Sites Traditional and Modern Methods, Potsdam (Germany), September 18-21, 2001*, CIPA, Germany, 407-414.
- 2002 Branting, S. ve Summers, G. D.
“Modelling Terrain: the Global Positioning System (GPS) survey at Kerkenes Dağ, Turkey”, *Antiquity* 76, 639-640.
- 2002 Dusinberre, E. R. M.
“An Excavated Ivory from Kerkenes Dağ, Turkey: Transcultural Fluidities, Significations of Collective Identity, and the Problem of Median Art” *Ars Orientalis* XXXII, 17-54.
- 2002 G. D., Summers, Summers, F. ve Stronach, D.
“The Kerkenes Project 2002”, *Anatolian Archaeology* 8, 25-27.
- 2002 Summers, G., Summers, F. ve Stronach, D.
Kerkenes News 5, 2002 – *Kerkenes Haberler* 5, 2002, METU Press, Ankara.

- 2002 Summers, G.D., Summers, F., Stronach, D. ve Özcan, M.
“Kerkenes Dağı Projesi 2000”. 23. Kazı Sonuçları Toplantısı 1.Cilt, 28 Mayıs - 01 Haziran 2001, Ankara, 439-448.
- 2001 Summers, G. D.
“Keykavus Kale and Associated Remains on the Kerkenes Dağ in Cappadocia, Central Turkey”, *Anatolica Antiqua* 9, 39-60.
- 2001 Summers, G.
“Simulation and Dynamics of an Ancient City”, *ArcNews* 23.2, 12-13.
- 2001 Summers, G. D. ve Summers, F.,
“Kerkenes Dağ”. In A. M. Greaves and B. Helwing, “Archaeology in Turkey”, *American Journal of Archaeology* 105, 508-509.
- 2001 Summers, G. D., Summers F., Özcan, M. ve Stronach, D.
“1999 Yılı Kerkenes Dağı Projesi”, 22. Kazı Toplantısı 1.Cilt, 22-26 Mayıs 2000, İzmir. Ankara, 211-228.
- 2001 Summers, G., Summers, F. ve Stronach, D.
“The Kerkenes Project 2000”, *Anatolian Archaeology* 7, 22-23.
- 2001 Summers, G., Summers, F. ve Stronach, D.
Kerkenes News 4 – Kerkenes Haberler 4, METU Press, Ankara.
- 2000 Summers, G. D.
“The Median Empire Reconsidered: a View from Kerkenes Dağ”, *Anatolian Studies* 50, 55-73
- 2000 Özcan, M., Summers, G. ve Summers, F.
“1998 Yılı Kerkenes Dağı Projesi”, *XVII. Araştırma Sonuçları Toplantısı, 24-28 Mayıs 1999, Ankara*. Ankara, vol. II, 211-228.
- 2000 Summers, G. D.
“Archaeology on the World Wide Web: Who Wants What?”,
<http://www.achemenet.com/pdf/colloque/summers.pdf>
- 2000 Summers G. D.
“Kerkenes Dağ”, in Bienkowski, P. ve Millard, A. (eds), *Dictionary of the Ancient Near East*, British Museum, London, 166.
- 2000 Summers, G. D.
“Kerkenes Dağı. Orta Anadolu’da Yer Alan Demir Çağı Kentinin Araştırılmasına Teknolojik Yaklaşımlar, 1993-1999”, *1999 Yılı Anadolu Medeniyetleri Müzesi Konferansları*, 119-150.
- 2000 Summers, G., Summers, F., Özcan, M. ve Stronach, D.
“The Kerkenes Project 2000”, *Anatolian Archaeology* 6, 22-24.
- 2000 Summers, G., Summers, F., Stronach, D. ve Özcan, M.
Kerkenes News / Haberler 3: 2000, METU Press, Ankara.
- 1999 Ertem, E. ve Demirci, Ş.
“Characteristics of Hittite Pottery Sherds from Sites in the Kızılırmak Basin”, *Journal of Archaeological Science* 42, 1017-1023.
- 1999 Summers, G. D.
“Medes, Lydians, the 'Battle of the Eclipse' and the Historicity of Herodotus”,
<http://www.metu.edu.tr/home/wwwkerk/12propub/wwwpaper/eclbygds/index.html>
- 1999 Summers, G. D. ve Summers, M. E. F.
“Kerkenes Dağı 1997”, *XVI. Araştırma Sonuçları Toplantısı: 25-29 Mayıs 1998 Tarsus*, Ankara, vol. II, 121-151.
- 1999 Summers, G., Summers, F., Özcan, M. ve Stronach, D.
“Kerkenes Dağ 1999”, *Anatolian Archaeology* 5, 19-22.
- 1999 Summers, G., Summers, F., Stronach, D. ve Özcan, M.
Kerkenes News / Haberler 2: 1999, METU Press, Ankara.
- 1998 Ertem, E., Summers, G. D. ve Demirci, S.
“An Archaeometric Study on Plain Ware Ceramics from the Hittite Period, Kızılırmak Basin”, in Alp, S. and Süel, A. (eds) *Acts of the IIIrd International Congress of Hittitology, Çorum, September 16-22, 1996*, Ankara, 197-215.

1998. Summers, G. D., Özcan, M., Branting, S., Dusingberre, E. R. ve Summers, M. E. F.
“Kerkenes Dağ 1996”, *XIX. Kazı Sonuçları Toplantısı: 26-30 Mayıs 1997 Ankara*. Ankara, vol. I, 627-659.
- 1998 Summers, G. D. ve Summers, M. E. F.
Kerkenes News / Haberler 1998, Ankara (METU Press).
- 1998 Summers, G. D. ve Summers, M. E. F.
“The Kerkenes Dağ Project”, in Matthews, R. (ed.) *Ancient Anatolia*, London (BIAA), 177-194 and colour pls 29-30.
- 1998 Summers, G. D. ve Summers, M. E. F.
“Kerkenes Dağ”, *Anatolian Archaeology* 4, 25-27.
- 1997 Korolnik, S. A.
“The Conservation of a Carved Ivory Plaque”, *Anadolu Medeniyetleri Müzesi: 1996 Yıllığı* XI, 173-196.
- 1997 Summers, G. D.
“The Identification of the Iron Age City on the Kerkenes Dağ in Central Anatolia”, *Journal of Near Eastern Studies* 56.2, 81-94.
- 1997 Summers, G. D. ve Summers, M. E. F.
“Kerkenes Dağ”, *Anatolian Archaeology* 3, 23-25.
- 1996 Summers, G. D. ve Summers, M. E. F.
“Kerkenes Dağ”, *Anatolian Archaeology* 2, 27-28.
- 1996 Summers, G. D. ve Summers, M. E. F.
“Kerkenes Dağ 1994”, *XIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı: 29 Mayıs - 2 Haziran 1995 Ankara*, Ankara, vol. 1, 99-122.
- 1996 Summers, G. D. ve Summers, M. E. F.
“Kerkenes Dağ 1995”, *XIV. Araştırma Sonuçları Toplantısı: 27-31 Mayıs 1996 Ankara*, Ankara, vol. II, 331-357.
- 1996 Summers, G. D., Summers, M. E. F., Baturayoglu, N., Harmanşah, Ö. ve McIntosh, E. R.
“The Kerkenes Dağ Survey, an Interim Report”, *Anatolian Studies* XLVI, 201-234.
- 1995 Gurney, O. R.
“The Hittite Names of Kerkenes Dağ and Kuşaklı Höyük”, *Anatolian Studies* XLV, 69-71.
- 1995 Summers, G. D. ve Summers, M. E. F.
“Kerkenes Dağ 1993”, *XII. Araştırma Sonuçları Toplantısı: 30 Mayıs - 3 Haziran 1994 Ankara*, Ankara, 567-582.
- 1995 Summers, G. D. ve Summers, M. E. F.
“Kerkenes Dağ Survey Project”, *Anatolian Archaeology* 1, 22-23.
- 1995 Summers, G. D., Summers, M. E. F. ve Ahmet, K. “The Regional Survey at Kerkenes Dağ: an Interim Report on the Seasons of 1993 and 1994”, *Anatolian Studies* XLV, 43-68.
- 1994 Summers, G. D.
“Kerkenes Dağ”, *Research Reports 1994*, BIAA, 18-20.
- 1994 Summers, G. D.
“Kerkenes Dağ 1993”, *Anatolian Studies* XLIV, 15.
- 1994 Summers, G. D. ve Summers, M. E. F.
“The Mountain Top City on Kerkenes Dağ (Yozgat) in Cappadocia”, *Arkeoloji ve Sanat* 62-63, 2-20.